

Plak asseblief die
strepieskode-etiket hier

PUNTE-
TOTAAL

--

NASIONALE SENIOR CERTIFIKAAT-EKSAMEN
MEI 2023

REKENINGKUNDE: VRAESTEL I

EKSAMENNUMMER

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Tyd: 2 uur

200 punte

LEES ASSEBLIEF DIE VOLGENDE INSTRUKSIES NOUKEURIG DEUR

1. Hierdie vraestel bestaan uit 13 bladsye, 'n Inligtingsboekie van 8 bladsye (i–viii) en 'n Formuleblad van 1 bladsy (i). Maak asseblief seker dat jou vraestel volledig is.
2. Lees die vrae noukeurig deur.
3. Beantwoord die vrae in die spasie wat voorsien word.
4. Dit is in jou eie belang om leesbaar te skryf en jou werk netjies aan te bied.
5. Jy mag **nie** groen of rooi ink gebruik nie. **Jy mag 'n potlood gebruik, maar gebruik asseblief 'n sagte, donker potlood.**
6. Alle berekeninge moet tot twee desimale plekke afgerond word.
7. Die puntetoekenning en die toepaslike tyd wat vir elke vraag geneem moet word is soos volg:

	Moontlike punte	Werklike punte	Nasiener se handtekening	Moderator se handtekening
Vraag 1: Batebestuur	22			
1A Voorraad (13 minute)	11			
1B BTW (7 minute)				
1C Vaste bates (12 minute)	20			
Vraag 2: Maatskappy finansiële state (40 minute)	68			
Vraag 3: Kontantvloei-state (27 minute)	44			
Vraag 4: Vervaardiging (21 minute)	35			
TOTAAL	200			

VRAAG 1 BATEBESTUUR EN BTW**(53 punte, 32 minute)****Verwys na die inligting aangaande Patel's Pies.****VRAAG 1A VOORRAADSTELSELS****(22 punte, 13 minute)**

- 1.1 Bereken die randwaarde van die eindvoorraad vir die jaar geëindig 30 September 2022.

Getal eenhede voorhande
Randwaarde

(7)

- 1.2 Bepaal die werklike winsgrens op kosprys wat behaal is.

--

(4)

- 1.3 Die eienaar het vasgestel dat 1 000 pasteie gedurende die jaar weggegooi is omdat dit oud geword het. Die enigste manier waarop sy die randwaarde van die verlies kan bepaal is deur die geweegdegemiddelde-metode te gebruik. Gebruik die geweegdegemiddelde-metode en bereken die randwaarde van die verlies.

Berekening van geweegde gemiddelde
Randwaarde van die verlies

(6)

- 1.4 1.4.1 Die eienaar, Shreya, het besluit om die eindvoorraadvlakke te verminder. Bepaal die persentasie waarmee sy die getal eenhede voorhande verminder het.

--

(3)

1.4.2 Gee twee moontlike redes waarom sy gekies het om die voorraadvlakke te verminder.

1. _____

2. _____

(2)

VRAAG 1B

BTW

(11 punte, 7 minute)

BTW word teen 15% bereken

1.5 Ontleed die transaksies wat onttrek is en hul effek op die **bedrag verskuldig aan SAID** vir BTW volgens die tabel hieronder.

	Berekening	BTW-bedrag	Bedrag verskuldig aan SAID (BTW)
1			
2			
3			
4			

(11)

VRAAG 1C VASTE BATES**(20 punte, 12 minute)**

- 1.6 Voltooi die aantekening oor vaste/tasbare bates wat vir die jaar geëindig 30 September 2022 onttrek is.

	Toerusting
Drawaarde aan die begin van die jaar	
Kosprys	1 740 000
Opgehoopte waardevermindering	(651 000)
Beweging	Moenie bereken nie
Byvoegings	
Verkope	
Waardevermindering	
Drawaarde aan die einde van die jaar	Moenie bereken nie
Kosprys	1 780 000
Opgehoopte waardevermindering (651 000)	

(10)

Berekeninge:

Waardevermindering op toerusting wat vernietig is (2)
Waardevermindering op oorblywende toerusting (3)
Berekening van kosprys van nuwe toerusting (3)
Waardevermindering op nuwe toerusting (2)

(10)

	+		+		=	
22		11		20		53

VRAAG 2 MAATSKAPPY FINANSIËLE STATE**(68 punte; 40 minute)****Verwys na die inligting aangaande Lamola Beperk.****BEREKENINGSBLAD**

Indien jy hierdie spasie vir berekeninge wil gebruik, moet jy asseblief die besonderhede van die bedrag wat jy uitwerk duidelik benoem. Alle finale bedrae moet korrek na die finale vraag oorgedra word.

Gemiddelde aandeleprys	Huurinkomste
Handelsvoorraadtekort	
Rente op lening	

- 2.1 Voltooi die staat van omvattende inkomste (inkomstestaat) van Lamola Beperk vir die jaar eindigende 28 Februarie 2022.

Verkope (16 258 500 – 82 580)	
Koste van verkope (8 140 250)	
Bruto wins	
Bedryfsinkomste	Moenie bereken nie
Huurinkomste (137 400)	
Korting ontvang	48 500
Diverse inkomste	383 510
Bedryfsuitgawes	Moenie bereken nie
Versekering (88 500)	
Direkteursgelde (360 000)	
Skryfbehoeftes (36 400)	
Salarisse en lone	Moenie bereken nie
Mediesefondsbydraes	Moenie bereken nie
Oninbare skuld	58 500
Korting toegestaan	32 000
Waardevermindering	168 000
Ouditeursgelde	29 500
Diverse uitgawes	312 000
Bedryfswins	Moenie bereken nie
Rente-inkomste	49 300
Rente-uitgawe	
Netto wins voor belasting	4 394 000
Belasting vir die jaar	
Netto wins na belasting	3 075 800

2.2 Voltooi die volgende aantekeninge by die finansiële state soos op 28 Februarie 2022:

2.2.1 Handels- en ander ontvangbare rekeninge

Netto handelsdebiteure	
Debiteurekontrole (5 126 400	
Min: Voorsiening vir oninbare skuld (96 000	
	<u>Moenie bereken nie</u>

(9)

2.2.2 Gewone aandelekapitaal

Gemagtigde aandelekapitaal	
5 000 000 gewone aandele	
Uitgereikte aandelekapitaal	
gewone aandele op 1 Maart 2021	23 800 000
700 000 aandele uitgereik teen	
(100 000) aandele teruggekoop teen	
gewone aandele op 28 Februarie 2022	<u>Moenie bereken nie</u>

(7)

2.2.3 Opgehoopte wins/Behoue inkomste

Saldo op 1 Maart 2021	6 580 000
Netto wins belasting	
*	
Dividende op gewone aandele	
Betaal	
Aanbeveel	
Saldo op 28 Februarie 2022	<u>Moenie bereken nie</u>

(7)

2.2.4 Handels- en ander bedrae betaalbaar

Handelskrediteure (9 659 000)	
	Moenie bereken nie

(11)

68

VRAAG 3 KONTANTVLOEISTATE

(44 punte, 27 minute)

Verwys na die inligting aangaande Makatu Masjiene Bpk.

BEREKENINGSBLAD

Indien jy hierdie spasie vir berekeninge wil gebruik, moet jy asseblief die besonderhede van die bedrag wat jy uitwerk duidelik benoem. Alle finale bedrae moet korrek na die finale vraag oorgedra word.

Dividende betaal	Vaste bates gekoop
Rente betaal	
Belasting betaal	

Verwys na die inligting aangaande Makatu Masjiene Bpk.

- 3.1 3.1.1 Voltooi Aantekening 1: Versoening tussen wins voor belasting en kontant uit bedrywighede gegenereer.

Netto wins voor belasting	
Aansuiwerings vir:	
Waardevermindering	
Rente-uitgawe	
Wins op verkoop van bate	(12 000)
Bedryfswins voor veranderinge in bedryfskapitaal	
Veranderinge in bedryfskapitaal	
*Toename/*Afname in voorraad	
*Toename/*Afname in bedrae ontvangbaar	
*Toename/*Afname in bedrae betaalbaar	
Kontant uit bedrywighede gegenereer	

**Skrap wat nie van toepassing is nie of omkring die korrekte definisie van die beweging.*

(9)

- 3.1.2 Bereken die volgende Aantekening 1-bedrae in die spasie wat hieronder voorsien word:

Rente op lening (4)
Veranderinge in handels- en ander bedrae ontvangbaar (2)
Veranderinge in voorraad (6)

(12)

3.2 Voltooi die kontantvloeistaat vir die jaar geëindig 28 Februarie 2022.

Kontantvloei uit bedryfsaktiwiteite	Aant.	Moenie bereken nie
Kontant uit bedrywighede gegenereer	1	
Dividende betaal		
Rente betaal		
Belasting betaal		
Kontantvloei uit beleggingsaktiwiteite		Moenie bereken nie
Vaste bates gekoop		
Opbrengs uit die verkoop van vaste bates		
Kontantvloei uit finansieringsaktiwiteite		Moenie bereken nie
Opbrengs uit die verkoop van aandele		812 000
Terugbetaling van lening		
Kontantbeweging vir die jaar		(835 800)
Kontantsaldo's op 1 Maart 2021		324 000
Kontantsaldo's op 28 Februarie 2022		(511 800)

(23)

VRAAG 4 VERVAARDIGING**(35 punte, 21 minute)****Verwys na die inligting aangaande Roxy's Racing.**

4.1 Voltooi die volgende aantekeninge by die produksiekostestaat vir die jaar geëindig 28 Februarie 2022:

4.1.1 Direkte materiaal (grondstowwe)

Beginsaldo	670 000
Eindsaldo	
Grondstowwe in die produksieproses gebruik	

(8)

4.1.2 Fabrieksbokoste

Indirekte materiaal	
Indirekte arbeid	
Huuruitgawe	
Water en elektrisiteit	
Versekering	
Waardevermindering	
Wi-Fi	

(15)

4.2 Bereken die totale produksiekoste vir die jaar geëindig 28 Februarie 2022.

(7)

4.3 Bereken die randwaarde van die klaarprodukte op 28 Februarie 2022.

--

(5)

BEREKENINGSBLAD

Indien jy hierdie spasie vir berekeninge wil gebruik, moet jy asseblief die besonderhede van die bedrag wat jy uitwerk duidelik benoem. Alle finale bedrae moet korrek na die finale vraag oorgedra word.

Indirekte arbeid	Versekering
Direkte arbeid	
Huuruitgawe	

35

Totaal: 200 punte